

VISUL LUI JOY

Strada Ficțiunii

Mergi pe o stradă.

Cosmopolită. Straniu familiară. Cu miros de mare, de scortişoară sau de cerneală. Trecătorii par manierați. Nonconformiști. Plini de umor. Ai căutat mereu strada asta. Paralelă cu modele.

Perpendiculară pe modern. Nouă. Efervescentă. De tradiție bună. Cu seraiuri, *palazzo*-uri și hamace. Cu zgârie-nori și arcade. Cu clădiri invizibile. O stradă care se construiește pe măsură ce ți-o imaginezi.

Iată-l și pe omul cu umbrelă colorată, care știe drumul, dar se lasă purtat de suflul imaginației. Ghidul tău. Și, cum pe Strada Ficțiunii contează și plimbarea, nu doar destinația, dă mai întâi un tur.

Turul Clasic. Urmărește dreptunghiul colorat. Te vor accompania doar clasicii care au trecut testul timpului.

Turul Contemporan. Urmărește pătratul colorat. Te vor întâmpina autori care nu scriu neapărat pentru premii și vei descoperi debutanții chiar de la debut.

Turul Bestseller. Urmărește cercul colorat. Ești în rețea cu scriitori din cele mai fierbinți topuri ale lumii.

LISA SEE

© Patricia Williams

Lisa See (n. 1955, Paris) este o scriitoare americană de origine chineză. Este autoarea mai multor romane traduse în zeci de limbi, printre care *Dragon Bones* (2003), *Floare-de-Zăpadă și evantaiul secret* (*Snow Flower and the secret Fan*, 2005) și *Peony in Love* (2007). Romanul *Fetele din Shanghai* (*Shanghai Girls*, 2009; Editura ALLFA, 2011) a fost inclus pe lista de bestseller-uri a ziarului *The New York Times* și premiat de organizația Asian/Pacific American Awards for Literature. Pentru activitatea ei literară și culturală, Lisa See a fost numită „Femeia anului 2001” de către Organization of Chinese American Women și a primit premiul Chinese American Museum’s History Makers Award în 2003.

Vocea autorului

„Apucându-mă de scris, am dat dovadă de cel mai mare curaj din viața mea.“

Lisa See

LISA SEE

VISUL LUI JOY

Traducere din limba engleză și note de
Lavinia Vasile

EDITURA ALLFA

DREAMS OF JOY

Lisa See

Copyright © 2011 by Lisa See

All rights reserved.

VISUL LUI JOY

Lisa See

Copyright © 2012 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SEE, LISA

Visul lui Joy / See Lisa; trad.: Vasile Lavinia. –
București: ALLFA, 2012
ISBN 978-973-724-382-9

I. Vasile, Lavinia (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată
fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside
Romania, without the written permission of **ALLFA**,
is strictly prohibited.

Copyright © 2012 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**: Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București
Tel.: 021 402 26 00
Fax: 021 402 26 10

Distribuție: Tel.: 021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi: comenzi@all.ro
www.all.ro

Redactare: Mădălina Vasile
Tehnoredactare: Liviu Stoica
Corectură: Anca Vlăduță
Design copertă: Alexandru Novac

Tatălui meu, Richard See

Nota autoarei

În 1958, un comitet guvernamental al Republicii Populare Chineze a creat sistemul Pinyin pentru transcrierea cuvintelor din limba chineză, însă a durat mai mulți ani până ca sistemul să ajungă să fie folosit pe scară largă pe continent, iar Organizația Internațională de Standardizare l-a adoptat abia în 1982. Din aceste motive am ales să folosesc sistemul de transcriere Wades-Giles, pentru a fi în pas cu vremurile, cu mediul din care provenea Pearl și cu educația ei. Cei care au citit *Fetele din Shanghai* își vor aminti cu siguranță că Pearl vorbea într-un amestec de cantoneză și mandarină.

Marele Salt Înainte a început în 1958 și s-a sfârșit în 1962. Cu toate că nu vom cunoaște niciodată numărul persoanelor care și-au pierdut viața în timpul foametei care a urmat acestei perioade, dosarele de arhivă recent scoase la lumină de către guvernul chinez, împreună cu cercetările experților și jurnaliștilor în domeniu, sugerează în jur de patruzeci și cinci de milioane de victime.

Vaietul îndepărtat al unei sirene de poliție mă face să mă cutremur. Greierii cântă nesfârșitul refren muștrător, iar mătușa mea geme în patul dublu pe care îl împărțim, în capătul opus al verandei – amintire a durerii și rușinii stârnite de secretele pe care ea și mama și le-au aruncat în față când s-au certat în seara asta. Ciulesc urechile încercând s-o aud pe mama din camera ei, dar e prea departe. Liniștea asta mi se pare dureroasă. Strâng în mâini cearșaful și mă chinui să-mi îndrept atenția asupra unei vechi crăpături din tavan. Încerc cu disperare să fiu tare, dar moartea tatei m-a aruncat pe marginea prăpastiei, iar acum mă simt în cădere liberă, împinsă în hău.

Tot ce credeam că știu despre nașterea mea, despre părinții și bunicii mei, despre cine sunt eu a fost o minciună. O minciună gogonată. Femeia pe care o credeam mama mea mi-e de fapt mătușă. Mătușa mea mi-e de fapt mamă. Bărbatul pe care l-am iubit ca pe un tată nici măcar nu mi-e rudă. Adevăratul meu tată este un artist din Shanghai, pe care atât mama cât și mătușa l-au iubit cu mult înainte să mă nasc. Și asta-i numai vârful aisbergului, cum ar spune mătușica May. Dar am fost născută în Anul Tigrului, așa că înainte să mă las copleșită de povara chinuitoare a sentimentelor de vinovăție legate de moartea tatei și de durerea născută odată cu aceste descoperiri, apuc mai tare cearșaful, strâng din dinți și încerc să-mi stăpânesc emoțiile, să le fac să dea înapoi din calea ferocității tigrului din mine. Nu funcționează.

Mi-aș dori să pot vorbi cu prietena mea Hazel, dar e miezul nopții. Și mai mult mi-aș dori să fiu din nou la Universitatea din Chicago, pentru că prietenul meu, Joe, ar înțelege prin ce trec. Știu sigur că e așa.

Abia pe la două dimineața mătușa mea adoarme și în casă pare să se aștearnă liniștea. Mă scol din pat, ies pe hol și mă îndrept spre dulapul în care-mi țin hainele. Acum o aud și pe mama plângând și mi se rupe sufletul. Nici nu-i trece prin cap ce am de gând să fac, dar chiar dacă s-ar gândi, m-ar opri oare? Nu sunt fata ei. De ce m-ar opri? Îmi strâng în grabă câteva lucruri. O să am nevoie de bani acolo unde merg și singurul mod în care pot face rost de ei mă va umple și mai mult de rușine. Mă duc grăbită la bucătărie, mă uit sub chiuveță și scot de-acolo cutia de cafea cu economiile făcute de mama ca să-mi plătească facultatea. Banii aștia reprezintă toate speranțele și visurile ei pentru mine, dar eu nu mai sunt cea care am fost. Mama a fost întotdeauna grijulie și, pentru prima oară, îi sunt recunoscătoare pentru asta. Teama ei de bănci și de americani îmi va finanța fuga de-acasă.

Caut creion și hârtie, mă așez la masa din bucătărie și măzgălesc un bilet.

Mamă,

Nu mai știu cine sunt. Nu mai înțeleg țara asta. Urăsc faptul că ea l-a ucis pe tata. Știu că te vei gândi că sunt confuză și prostuță. Poate că sunt, dar trebuie să găsesc niște răspunsuri. Poate că China este adevărata mea casă, mamă.

Îi mai scriu că am de gând să-l găsesc pe adevăratul meu tată și că nu trebuie să-și facă griji în privința mea. Împăturesc coala de hârtie și ies pe verandă. Mătușica May nici nu se clintește când așez biletul pe perna mea. Când ajung la ușa de la intrare, șovăi. În camera din fundul casei doarme unchiul meu invalid. El nu mi-a greșit niciodată cu nimic. Ar trebui să-mi iau la revedere de la el, dar știu ce mi-ar spune: „Comuniștii sunt oameni răi. O să te omoare.” Nu am nevoie să aud așa ceva tocmai acum și nu vreau nici să le anunțe pe mama și mătușa că plec.

Îmi iau valiza și pășesc afară, în noapte. La colț cotesc pe Alpise Street și mă îndrept spre Union Station. E 23 august 1957, și vreau să țin minte tot ce văd în jurul meu, pentru că mă

îndoiesc că voi mai revedea vreodată Cartierul Chinezesc din Los Angeles. Pe vremuri, îmi plăcea la nebunie să hoinăresc pe străzi, și le știu mai bine decât oricare alt loc din lume. Aici, cunosc pe toată lumea, și toată lumea mă cunoaște. Casele, majoritatea bungalouri cu acoperișuri din șindrilă, sunt ceea ce eu numesc Chinafied, cu grădini pline de bambus, copăcei kumquat în miniatură, plantați în ghivece pe verande, și scânduri din lemn înșirate pe pământ pentru resturile de orez lăsate pentru păsări. Acum privesc totul cu alți ochi. Au fost suficiente nouă luni de facultate și întâmplările din seara asta. Am învățat și am făcut atâtea lucruri în primul an de facultate în Chicago. L-am cunoscut pe Joe și am intrat în Asociația Creștin-Democrată a Studenților Chinezi. Am învățat o grămadă despre Republica Populară Chineză și despre tot ce face președintele Mao pentru țară, lucruri care contrazic toate convingerile familiei mele. Așa că, în iunie, când am venit acasă, ce am făcut? L-am criticat pe tata pentru că părea abia ajuns în America, pentru mănecarea unsuroasă pe care o pregătea în cafeneaua lui și pentru stupidele emisiuni TV pe care le urmărea cu plăcere.

Aceste amintiri stârnesc în mintea mea un dialog pe care l-am tot purtat cu mine însămi de la moartea tatei. Cum de nu mi-am dat seama prin ce treceau părinții mei? Nu știam că tata imigrase în țară ilegal dându-se drept fiul unui cetățean american. Dacă aș fi știut, nu l-aș fi implorat niciodată să vorbească cu FBI-ul, ca și cum n-ar fi avut nimic de ascuns. Mama o consideră pe mătușa May responsabilă pentru ce s-a întâmplat, dar greșește. Până și mătușa May se consideră vinovată. „Când agentul FBI a venit în Cartierul Chinezesc“, îmi mărturisise ea pe verandă cu doar câteva ore în urmă, „i-am vorbit despre Sam“. Dar agentului Sanders nu-i păsase cu adevărat nicio clipă despre statul ilegal al tatălui meu, pentru că primul lucru pe care l-a făcut a fost să întrebe de mine.

Și-apoi remușcărilor și durerea mă copleșesc și mai tare. Cum aș fi putut eu să știu că FBI-ul considera gruparea în care intrasem un paravan pentru activități comuniste? Am pichetat magazine și localuri care refuzau să angajeze sau să servească negri. Am vorbit despre interdicția impusă de Statele Unite

cetățenilor americani de origine japoneză de a părăsi țara în timpul războiului. Făceau toate astea din mine o comunistă? În ochii FBI-ului, da, și tocmai de-asta nemernicul acela i-a spus tatei că îl eliberau dacă dădea în gât pe oricine ar fi suspectat că ar fi fost comunist sau simpatizant. Dacă nu m-aș fi înscris în Asociația Creștin-Democrată a Studenților Chinezi, FBI-ul nu ar fi putut să se folosească de asta ca să-l constrângă pe tata să-i toarne pe alții, mai bine zis pe mine. Tata nu ar fi fost pus în postura de a-și preda fiica, ajungând în final să-și ia viața. N-o să uit niciodată, cât oi trăi, cum se căznea mama să-i sprijine picioarele, încercând zadarnic să-i ușureze greutatea corpului care-i strângea frânghia în jurul gâtului, și n-o să mă iert niciodată pentru rolul pe care l-am jucat în moartea lui.

Partea întâi

Saltul Tigrului

Joy

Dropsuri

Cotesc pe Broadway și apoi pe Sunset, așa că am ocazia să trec pe lângă locuri pe care nu vreau să le uit vreodată. Atracțiile turistice mexicane de pe strada Olvera sunt închise, dar luminițele de carnaval viu colorate îmbracă standurile cu suvenire într-o lumină aurie. În dreapta mea se întinde Plaza, piatra de temelie a orașului, cu foișorul din fier forjat. Dincolo de ea, zăresc începutul aleii Sanchez. Când eram mică, locuiam acolo împreună cu familia, la etajul al doilea al clădirii Garnier, iar acum simt cum mă năpădesc amintirile. Parcă mă văd jucându-mă cu bunica în Plaza, mătușa cumpărându-mi acadele mexicane de pe strada Olvera, mama, alături de care treceam pe aici în fiecare zi în drum spre școala din Cartierul Chinezesc și înapoi spre casă. Au fost ani fericiți și totuși plini de atâtea secrete, încât mă întreb ce a fost până la urmă adevărat în viața mea.

În fața mea, palmierii își aruncă umbrele perfecte pe zidurile acoperite cu stuc ale clădirii Union Station. Ceasul arată ora 02.47. Abia împlinisem un an când s-a deschis gara, acest loc devenind și el o constantă a vieții mele. La ora asta nu circulă mașini sau tramvaie pe stradă, așa că nici nu mă mai sinchiesc să aștept culoarea verde la semafor și traversez în goană strada Alameda. Un taxi solitar stă parcat pe bordura din fața gării. Înăuntru, sala de așteptare cavernoasă e pustie, iar pașii mei răsună zgomotos pe podeaua din marmură și plăci de ceramică. Mă strecor într-o cabină telefonică și închid ușa după mine. De sus se aprinde o lumină și îmi zăresc reflexia în geam.

Mama nu mi-a permis niciodată să fiu prea mândră. „Doar nu vrei să ajungi ca mătușa ta“, mă muștra ea de fiecare dată când mă prindea uitându-mă în oglindă. Acum îmi dau seama

că de fapt nu voia să mă uit prea atent la mine. Pentru că, acum că mă privesc, acum că mă privesc *cu adevărat*, îmi dau seama cât de mult semăn cu mătușica May. Sprâncenele mele au forma unor frunze de salcie, am tenul palid, buze pline și un păr negru ca tăciunele. Familia mea a insistat întotdeauna să am părul lung, și pe vremuri reușeam chiar să mă așez pe el, dar anul ăsta, cu câteva luni în urmă, am mers la un coafor din Chicago și am cerut să mă tundă scurt, în stilul Audrey Hepburn. Coafeza mi-a spus că este stilul pixie. Acum sunt tunsă băiețește, iar părul îmi strălucește chiar și aici, în lumina slabă a cabinei telefonice.

Vărs tot măruntul din portofel pe polița cabinei, apoi formez numărul lui Joe și aștept să aud vocea operatoarei care să-mi spună cât vor costa primele trei minute de convorbire. Bag monedele în lăcaș și telefonul începe să sune. În Chicago e aproape 05.00 dimineața, așa că o să-l scol din somn.

— Alo? se aude vocea lui somnoroasă.

— Sunt eu, îi zic, încercând să par entuziasmată. Am fugit de-acasă. Sunt gata să facem ce-am vorbit.

— Cât e ceasul?

— Trebuie să te trezești. Fă-ți bagajele. Ia avionul spre San Francisco. Plecăm în China. Tu ai zis că trebuie să luăm parte la ce se petrece acolo. Păi, hai s-o facem.

Aud pe fir cum se întoarce în pat și se ridică.

— Joy?

— Da, da, eu sunt. Mergem în China!

— În China? Vrei să spui în Republica Populară Chineză? Doamne, Joy, e miezul nopții. Ești bine? S-a întâmplat ceva?

— M-ai dus să-mi fac pașaport ca să putem pleca împreună.

— Ai înnebunit?

— Ai zis că dacă ar fi să plecăm în China, am munci la câmp cântând, îi dau eu înainte. Am merge să alergăm în parc. Am lua parte la curățenia cartierului și am împărți mâncarea. N-am fi nici bogați, nici săraci, am fi egali.

— Joy...

— Să fii chinez și să trăiești cu asta în suflet, să-i simți apăsarea, poate fi o povară, dar și un motiv de mândrie și fericire, chiar și tu ai spus-o.

— Una e să vorbești despre tot ce se întâmplă în China, dar am un viitor aici – facultatea de stomatologie, cabinetul tatălui meu... Nu m-am gândit niciodată cu adevărat să plec acolo.

Când îi aud tonul zeflemitor mă întreb ce-au însemnat toate întâlnirile alea și toată vorbăria lui. Îi dădea înainte cu drepturile egale, împărțirea bunurilor și valoarea socialismului față de capitalism doar ca să se culce cu mine? (Nu ar fi reușit oricum.)

— Aș sfârși omorât. Și tu la fel, încheie el, ca un ecou al propagandei pe care mi-o înșirase unchiul Vern toată vara.

— Dar a fost ideea ta!

— Auzi, e miezul nopții. Sună-mă mâine. Nu, mai bine nu. Costă prea mult. În două săptămâni te întorci aici. Putem vorbi atunci.

— Dar...

Se aude tonul.

Refuz ca dezamăgirea față de Joe să-mi dea planul peste cap. Mama a încercat mereu să-mi cultive calitățile. Mi-a spus că oamenii născuți în zodia Tigrului sunt romantici, iubitori de artă, dar m-a și prevenit, amintindu-mi că Tigrii pot fi impulsivi, nesăbuiți și tind să-și ia tălpășița când dau de greu. Mama a încercat să înăbușe aceste porniri în mine, dar dorința de a mă face nevăzută este mai puternică decât mine și n-am de gând să las obstacolul ăsta să mă oprească. Sunt hotărâtă să-mi găsesc tatăl, chiar dacă locuiește într-o țară de peste șase sute de milioane de oameni.

Ies din cabină. Taxiul e tot acolo, cu șoferul dormind pe locul din față. Bat ușor în geam, și se trezește tresărind.

— Duceți-mă până la aeroport, îi spun.

Cum ajung acolo, mă îndrept direct spre ghișeul Western Airlines, gândindu-mă la reclamele lor TV care mi-au plăcut dintotdeauna. Ca să ajung în Shanghai, va trebui să zbor întâi către Hong Kong. Ca să ajung în Hong Kong va trebui să ajung întâi în San Francisco. Cumpăr un bilet pentru prima parte a călătoriei mele și iau primul avion spre San Francisco. E încă devreme când aterizez. Merg la ghișeul Pan Am unde mă interesez de zborul 001, care face înconjurul lumii, cu opriri în Honolulu, Tokio și Hong Kong. Când plătesc cu banii jos pentru un bilet dus spre

Hong Kong, femeia în uniformă elegantă mă privește neîncrezătoare, dar după ce îi întind pașaportul, îmi dă biletul.

Am câteva ore libere până la plecare. Caut o cabină telefonică și sun acasă la Hazel. Nu am de gând să-i spun unde plec. Deja m-a dezamăgit Joe și îmi imaginez că Hazel va reacționa chiar mai rău. Și ea m-a tot avertizat că Republica Populară Chineză este un loc rău și așa mai departe – propaganda obișnuită pe care ne-am învățat amândouă să o auzim de la familiile noastre.

Îmi răspunde la telefon cea mai mică dintre surorile Yee și mi-o dă pe Hazel.

— Vreau să-mi iau adio de la tine, îi zic. Plec din țară.

— Ce tot spui acolo? mă întreabă Hazel.

— Trebuie să scap de aici.

— *Pleci* din țară?

Îmi dau seama că Hazel nu mă crede – pentru că niciuna dintre noi n-a ajuns mai departe de Big Bear sau San Diego și astea datorită excursiilor de weekend organizate de biserica metodistă, iar mai apoi cu facultatea –, dar o să-și dea ea seama mai târziu. La vremea aia o să fiu deja undeva pe deasupra Pacificului. Nu va mai fi cale de întoarcere.

— Ai fost mereu o prietenă bună, îi spun eu, iar ochii mi se umplu de lacrimi. Ai fost prietena mea cea mai bună. Să nu mă uiți.

— N-am să te uit. Auzi, vrei să mergem la Bullock's după-amiază? mă întreabă ea după o pauză. N-ar fi rău să cumpăr câte ceva pentru când mă întorc la Berkeley.

— Ești cea mai tare, Hazel. Pa.

Zdrăngănitul receptorului în furcă marchează un final.

Când se anunță zborul meu, urc în avion și mă instalez pe locul meu. Caut cu degetele săculețul pe care-l port în jurul gâtului. Mi l-a dat mătușica May vara trecută, înainte să plec la Chicago. Conține trei semințe de susan, trei de fasole și trei monede de cupru din China. „Mama ne-a dat săculeții ăștia mie și lui Pearl, ca să ne protejeze când am fugit din Shanghai“, mi-a spus ea azi-noapte. „Ți l-am dat pe-al meu în ziua în care te-ai născut. Mama ta n-a vrut să-l porți cât ai fost mică, dar mi-a dat voie să ți-l dau când a venit vremea să pleci la facultate. Mă

bucur că l-ai purtat anul ăsta.“ Mătușa mea... Mama mea... Mi se umezesc ochii, dar încerc să-mi stăpânesc lacrimile conștientă că dacă încep să plâng, s-ar putea să nu mă mai pot opri.

Dar cum de a fost May în stare să mă părăsească? Cum a putut tatăl meu adevărat să renunțe la mine? Dar tata Sam? Oare știa că nu sunt copilul lui? May mi-a spus că nu mai știa nimeni adevărul. Dacă ar fi *știut*, nu s-ar mai fi sinucis. Ar trăi și acum și m-ar arunca în stradă, ca pe un copil obraznic și demn de tot disprețul, care l-a făcut de rușine și i-a adus atâtea neazuri. Mă rog, acum am plecat de-acolo. Mama și mătușa probabil că s-au sculat până acum, tot fără să-și vorbească, dar începând să se întrebe pe unde umblu. Mă bucur că nu sunt acolo, nevoită să aleg între două mame, să aleg pe cine să iubesc și cui să-i fiu devotată, pentru că, în ciuda tuturor secretelor otrăvitoare, ar fi o alegere imposibilă. Și, mai rău e că, la un moment dat, după ce apele se vor limpezi, mama și mătușa se vor împăca, vor trece totul în revistă pe îndelete, așa cum fac întotdeauna, vor pune lucrurile cap la cap și-și vor da seama că, de fapt, *eu* sunt cea vinovată pentru ce i s-a întâmplat tatei, și nu mătușica May. Oare cum vor reacționa când își vor da seama că FBI-ul era de fapt interesat *de mine*, că *eu* sunt cea care l-a condus pe agentul Sanders direct la casa noastră, provocând o asemenea nenorocire. Când se va întâmpla asta, vor fi bucuroase că am plecat. Probabil.

Las săculețul din mână și-mi șterg de fustă palmele transpirate. Sunt neliniștită – cine n-ar fi în locul meu? –, dar nu pot să mă las copleșită de griji, gândindu-mă la efectele pe care plecarea mea le-ar putea avea asupra mamei și a mătușii. Le iubesc, dar sunt furioasă pe ele și, în plus, mi-e frică de ce vor crede despre mine – și, dintr-odată, așa, pur și simplu, îmi dau seama că, în ochii mei, Pearl va rămâne întotdeauna mama mea, iar May, mătușa. Dacă aș încerca să văd lucrurile altfel, aș fi doar mai confuză decât sunt deja. Dacă Hazel ar fi acum lângă mine, mi-ar spune: „Of, Joy, ești varză.“ Din fericire, nu e.

Cam după un milion de ore de zbor, aterizăm la Hong Kong. La coborârea din avion câțiva bărbați așază o scară mobilă, și cobor cu restul pasagerilor. Pista de aterizare vibrează sub valurile

de căldură, iar atmosfera e înăbușitoare, mustind de o umiditate mai mare decât cea pe care o lăsasem în urmă la Chicago, pe când plecasem de acolo în iunie. Îi urmez pe ceilalți pasageri spre terminal, de-a lungul unui coridor murdar, care dă într-o încăpere largă, cu o sumedenie de cozi formate la ghișeele pentru controlul pașapoartelor. Când în sfârșit îmi vine și mie rândul, bărbatul mă întreabă cu un puternic accent britanic:

— Destinația dumitale finală?

— Shanghai, Republica Populară Chineză, răspund eu.

— Așteaptă pe margine!

Pune mâna pe telefon, iar în câteva minute doi agenți de pază vin să mă ia. Mă duc către zona de recuperare a bagajelor, de unde îmi iau valiza, după care mă însoțesc de-a lungul mai multor coridoare întunecoase. Nu mai sunt alți pasageri în preajmă, doar oameni în uniformă care-mi aruncă priviri bănuitoare.

— Unde mergem? întreb eu.

Drept răspuns, unul dintre agenții de pază îmi smucește brațul cu brutalitate. În cele din urmă, ajungem în fața unor uși duble, pe care le împinge în lături. Mă pomenesc din nou în căldura toridă. Sunt urcată într-o dubiță fără geamuri și mi se spune să stau liniștită. Agenții de pază se urcă pe locurile din față și mașina demarează. Nu văd nimic. Nu înțeleg ce se petrece și sunt speriată – îngrozită, ca să spun drept. Tot ce pot să fac e să mă țin bine în vreme ce dubița ia curbele în viteză și saltă pe drumuri cu hârtoape. Se oprește după vreo jumătate de oră. Cei doi agenți coboară și vin în spatele dubei. Stau de vorbă câteva minute, lăsându-mă înăuntrul, fierbând în suc propriu. Când se deschid ușile, văd că am ajuns pe un chei unde un vas mare este încărcat cu marfă. Vasul are arborat drapelul Republicii Populare Chineze – cinci stele aurii pe fundal roșu. Același ticălos agent de pază mă smucește afară din mașină și mă târăște pe pasarelă.

— N-avem nevoie să răspândești comunismu' pe aici, s-a răstit în timp ce mi-a întins valiza. Urcă pe vas și să nu te dai jos până n-ajungi în China.

Cei doi agenți de pază rămân la poalele pasarelei, asigurându-se că urc la bordul navei. Toate astea sunt o surpriză pentru mine – o surpriză tulburătoare și descurajatoare. La capătul